

Styrelse, idet jeg straks skal forudskikke den Bemærkning, at jeg i de Udtalelser, jeg nu vil fremsætte, kun agter at beskæftige mig med den Side af den grønlandske Administration, som henhører under Indenrigsministeriet, medens min Kollega Kirkeministeren vil omtale de Sider af Lovforslaget, som angaar Kirke- og Skoleforhold, og som foreslaas fremdeles at skulle henhellige under Kirkeministeriet.

Det her foreliggende Lovforslag følger — som ærede Medlemmer, der har sat sig ind i den af Udvalget til Behandling af Ændringer i Grønlands Styrelse i Fjor afgivne Betænkning, vil se — den af dette Udvalg afgivne Betænkning, og Lovforslaget gaar paa intet Punkt imod, hvad der er foreslaaet af Udvalget eller dettes Flertal, selv om der paa et enkelt Punkt, angaaende Ordningen af Skolevæsenet, som jeg gaar ud fra, den højtærede Kirkeminister nærmere vil omtale, er foreslaaet en Modificering af Udvalgets Forslag, som, hvis det skulde gennemføres, vilde stille ret betydelige økonomiske Krav, foruden andre, som det neppe er muligt med kort Frist at opfylde. Lovforslaget bygger i sine Principper videre paa den nu bestaaende Ordning for Grønland, som jo hviler paa Lov af 1. April 1905 om det grønlandske Kirke- og Skolevæsen, Lov af 27. Maj 1908 om Styrelsen af Kolonierne i Grønland og Lov af 8. Juni 1912 om Fællesstyre af de grønlandske Anliggender.

Jeg skal nu kort gøre Rede for de Punkter, hvor der er sket Tilføjelse eller Ændring i den bestaaende Ordning. Spørgsmaalet om Monopolhandelen og den dermed i Forbindelse staaende hele økonomiske Ordning har naturligvis i fremtrædende Grad beskæftiget Udvalget under dets Forhandlinger. Men man har som Helhed været af den Anskuelse, at Monopolhandelen og den i Forbindelse dermed staaende Afspærring af Landet ikke for Tiden kan ophæves, selv om det selvfølgelig er et Maal, som man fra alle Sider maa arbejde hen imod, og som man ogsaa ved Udførelsen af Lovforslaget har bestræbt sig for at naa hen imod. Et enkelt Medlem af Udvalget har ment, at man kunde fastsætte en bestemt Frist — 10 à 15 Aar — for Monopolets Bestaaen, men en saadan Ordning kan overfor de

Betæneligheder, som fra forskellige Sider indenfor Udvalget er fremført, neppe anses for tilraadelig. Man har derimod ment at kunne foreslaa, at Monopolhandelens Udbytte i den kommende Tid i rimeligt Omfang bør komme den grønlandske Befolkning til gode, og dette søges gennemført ved Bestemmelserne i Lovforslagets § 3, hvilke Bestemmelser, som altsaa er nye, gaar ud paa, at Halvdelen af det Overskud, der fremkommer af Grønlands Styrelse, for saa vidt det ikke vil være at anvende til Dækning af tidligere Aars Underskud, udbetales til den grønlandske Befolkning, medens den anden Halvdel holdes i Reserve til Dækning af et muligt senere indtrædende Underskud, dog ikke længere, end til denne Reserve maatte svare til den i den grønlandske Forvaltning indestaaende Kapital. Naar et saadant Beløb er naaet, vil en anden Ordning blive at fastsætte af Lovgivningsmagten. Det Kapitalbeløb, som indestaar i den grønlandske Forvaltning, blev i Foraaret 1921 opgjort til ca. 6 Mill. Kr.

Det foreslaas endvidere, at Handelschefens Administrationsomraade nærmere fastslaas. Handelschefen har til Opgave at varetage Salget af de fra Grønland hjemsendte Produkter og forestaa Indkøbet af de dertil udgaaende Varer. Han er endvidere Konsulent for Direktøren i de Spørgsmaal vedrørende Handelsomsætningen i Grønland, som maatte opstaa. Men nu udvides hans Opgave i Henhold til § 5 til ogsaa at omfatte Ledelsen af den paa Handelens Plads i København foregaaende Virksomhed. Denne Virksomhed henhørte tidligere under Pakhusforvalteren, men Pakhusforvalterembedet blev nedlagt ved Lov af 8. Juni 1912, og derefter har de Forretninger, som tidligere var henlagt under Pakhusforvalteren, været varetaget af Handelschefen og den paa Handelen ansatte Fuldmægtig i Forening, uden at nogen af dem har haft noget egentlig lovmæssigt Ansvar for denne Administration. Et saadant Ansvar findes det rimeligt at paalægge Handelschefen, som har sit Kontor paa Pladsen og daglig deltager i den hele Virksomhed der.

I Lovforslagets § 6 foreslaas det, at den Ordning, som man hidtil i Praxis har fulgt for Skibsinspektørens Virksom-